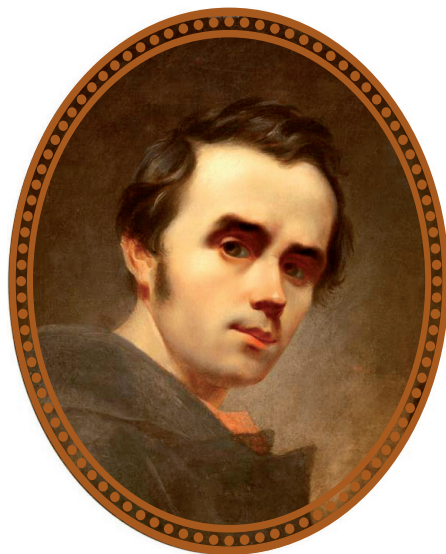

М. Шеленко

200

*Лісенна
Шевченкіана*

Чернівці
«Букрек»
2013

*Випущено на замовлення Державного комітету
телебачення та радіомовлення України
за програмою «Українська книга»*

ПЗ4 **Пісенна Шевченкіана** (до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка) / упорядкув. О. М. Івасюк; передм. С. В. Майданської. – Чернівці : Букрек, 2013. – 320 с. : іл.

ISBN 978-966-399-545-8

Поезія Тараса Шевченка залишається невичерпним джерелом натхнення для українських композиторів і народної музичної творчості. Пісенна Шевченкіана вражає своєю свіжістю та різнобарвністю.

До ювілейного видання ввійшли ноти класиків українського музичного мистецтва і тексти пісень. Це перше подібне видання, що містить в такому обсязі відомі та маловідомі музичні твори на слова Тараса Шевченка.

Для учнів музичних шкіл, студентів консерваторій, викладачів, співаків, музикантів, хорових колективів України та зарубіжжя.

ББК 63.3(4УКР)46

Від упорядника

Творчість Т. Шевченка мала великий вплив на розвиток української інтелектуальної думки, на розвиток літератури, формування нових творчих постатей та ідей. Його поетична спадщина стала основою для створення різножанрових музичних творів багатьма поколіннями композиторів.

Софія Грица у статті «Три складові фольклорної проекції в поезії Тараса Шевченка» стверджує: «Понад 60 Шевченкових віршів повернулося у фольклор як народні, не кажучи вже й про те, який сильний вплив мала його поезія на весь перебіг фольклорного та літературного процесів ХІХ ст., на формування національної свідомості українців наступних поколінь».

Геній Шевченка стимулювала надчутливість його природної інтуїції, образне мислення у симультанному поєднанні з почуттям міри, що виявлялися не тільки в його поетичній творчості, а й у малярстві, у власному виконанні як своїх творів, так і народних пісень».

Музичне опрацювання промовистих текстів поета відбувалося за всіх періодів еволюції сприйняття його слова – незалежно від суспільних умов. Незважаючи на знищення творчих особистостей, впровадження у життя лише тріскухих порожніх гасел, все ж продовжувалося героїчне протистояння тоталітарній імперії та відродження державності України.

Наші композитори почали перекладати на музику слова Т. Шевченка ще за його життя. Одним із перших був М. Маркевич із романсом «Сирота» (1847), а також С. Паливода-Карпенко, який створив оперу «Катерина» (1858). Т. Шевченко дбав про те, щоб його тексти зазвучали піснями, про що свідчить лист до П. Куліша: «Передай оці дві пісні Маркевичу [«Утоптала стежечку» та «Навгороді коло броду...»], чи не вчистив би він на їх ноту».

На поезії зі збірки «Кобзар» створено 250 творів різних музичних форм, а загалом написали музику 120 композиторів, серед них: М. Лисенко, В. Заремба, Г. Гладкий, С. Воробкевич, К. Стеценко, Я. Степовий, К. Данькевич, Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, М. Радзівський, В. Ступницький, М. Вериківський, А. Кос-Анатольський, Л. Колодуб, Г. Майборода, Ю. Мейтус, Є. Станкович, М. Скорик та ін.

С. Людкевич стверджував, що для українських композиторів створення музичних текстів було своєрідним обов'язком, а з плином часу стало великою мистецькою школою: «Твори музичні до поезії Шевченка становлять не лише найбільшу, але й найкращу частину нашої світської артистичної музи».

Пісні на слова Т. Шевченка виходили у збірниках та окремими виданнями, однак, на жаль, незначними тиражами і на сьогоднішній день є раритетними. У трьох розділах цього збірника вміщені твори, друковані у різних музичних антологіях.

Оксана ІВАСЮК